

**CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/a-2493 din 04.05 2018
La nr.29-01-3087 din 18 aprilie 2018

Cancelaria de Stat a Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Anexă: potrivit textului – 3 (trei) file.

Director

Bogdan ZUMBREANU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/5007 din 04.05.2018

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Codul funciar, art.3 din Legea taxei de stat nr.1216/1992, Legea nr.1247/1992 privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastrului funciar și monitoringul funciar, art.279 din Codul fiscal nr.1163/1997, ș.a.)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.780/2001 privind actele legislative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, iar autor nemijlocit este Cancelaria de Stat, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-11 din Legea nr.780/2001 privind actele legislative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "*etapele asigurării*

transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Se constată că proiectul, nota informativă la acesta și anunțul privind organizarea consultării publice au fost plasate pe pagina web a Cancelariei de Stat www.cancelaria.gov.md la compartimentul Transparența decizională/Proiecte supuse consultărilor publice, precum și pe portalul www.particip.gov.md cu respectarea termenului de 10 zile lucrătoare acordat părților interesate pentru a putea prezenta recomandări.

În aceste condiții, se consideră că autorul a respectat prevederile legale privind transparența în procesul decizional.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

În nota informativă se menționează că potrivit cadrului legal este necesar de a delimita funcțiile de elaborare și de promovare a politicilor de funcțiile de implementare a politicilor.

Astfel, „în scopul delimitării clare a funcțiilor de elaborare și de promovare a politicilor de funcțiile de implementare a politicilor a fost elaborat proiectul de lege prin care se propune trecerea competențelor Agenției Relații Funciare și Cadastru de elaborare a politicilor în competența organelor centrale de specialitate ale statului”.

Prin proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative se propun intervenții la mai multe legi în care se face referire la Agenția Relații Funciare și Cadastru și competențele acesteia.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesul statului de a asigura un cadru normativ coerent și uniform în exercitarea atribuțiilor unor entități publice prin delimitarea funcțiilor de elaborare și de promovare a politicilor de funcțiile de implementare a politicilor.

În acest sens, oportunitatea transferului de competențe între unele autorități publice urmează să fie efectuată într-un mod care ar asigura o eficiență și eficacitate a exercitării acestor atribuții de către autorități.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, proiectele de acte legislative sunt însoțite de "nota informativă care include:

- a) condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv necesitatea armonizării actului legislativ cu reglementările legislației comunitare, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări;
- b) principalele prevederi, locul actului în sistemul legislației, evidențierea elementelor noi, efectul social, economic și de altă natură al realizării lui;
- c) referințele la reglementările corespondente ale legislației comunitare și nivelul compatibilității proiectului de act legislativ cu reglementările în cauză."

Se constată că nota informativă stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări.

Nota informativă redă principalele prevederi ale proiectului și evidențiază elementele noi pe care le introduce proiectul în raport cu reglementările existente.

Prin urmare, nota informativă a proiectului întrunește condițiile menționate în art.20 din Legea nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative.

Totuși, se atrage atenția că autorul urmează să examineze minuțios transferul de atribuții unor autorități publice prin posibilitatea și capacitățile funcționale de exercitare a atribuțiilor respective de către acestea într-un mod cât mai eficient și eficace în vederea asigurării implementării cadrului legal din domeniu cu respectarea interesului public.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.20 lit.d) al Legii nr.780/2001 privind actele legislative, nota informativă trebuie să conțină "d) fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură".

Potrivit autorului „efectul economico-financiar al prezentului proiect de lege presupune implicații financiare asupra bugetului de stat, legate de cheltuielile de personal privind eventualele garanții sociale asigurate de legislația în vigoare, ca rezultat al trecerii competențelor Agenției Relații Funciare și Cadastru în competența Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și respectiv Ministerului Finanțelor. Prin urmare, se estimează cheltuieli bugetare, însă, se remarcă că, acest efort financiar va fi acoperit din contul alocațiilor aprobate în bugetul de stat pentru autoritatea supusă reorganizării”.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.19 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative "textul proiectului de act legislativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]"

- c) se utilizează termeni adecvați [...] și de o largă circulație; [...]*
e) terminologia utilizată în actul elaborat este constantă și uniformă ca și în celelalte acte legislative și în reglementările legislației comunitare; se va utiliza unul și același termen dacă este corect, iar folosirea lui repetată exclude confuzia; [...]
g) se evită folosirea [...] cuvintelor și expresiilor [...] neutilizabile și/sau cu sens ambiguu;
h) se evită tautologiile juridice; [...]"

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative reglementează activitatea autorităților publice care vor fi responsabile de asigurarea elaborării și realizării politicilor din domeniile atribuite.

Noile atribuții conferite autorităților publice urmează să fie exercitate în mod uniform și eficient în vederea asigurării interesului public.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

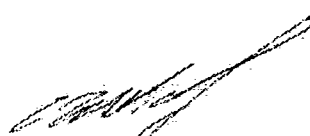
Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative a fost elaborat „în scopul delimitării clare a funcțiilor de elaborare și de promovare a politicilor de funcțiile de implementare a politicilor prin trecerea competențelor Agenției Relații Funciare și Cadastru de elaborare a politicilor în competența organelor centrale de specialitate ale statului”.

Astfel, în mare parte parte competențele Agenției Relații Funciare și Cadastru sunt transmise Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, Ministerului Finanțelor.

Deși proiectul este unul încheiat, cu norme bine definite, autorul urmează să examineze minuțios transferul de atribuții autorităților publice în raport cu capacitățile funcționale de exercitare a atribuțiilor respective de către acestea într-un mod cât mai eficient și eficace în vederea asigurării implementării cadrului legal din domeniu cu respectarea interesului public.

04.05.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:
Vadim CURMEI, Șef secție

